

РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӨРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН
ТАТАР ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӨРЕ

(2024-2025 нче уку елы)

7 нче сыйныф

Үткәрү вакыты – 120 минут

Максималь балл – 55

I. Тестлардан дөрес җавапны билгеләгез.

1. *Сәгать* сүзенең дөрес транскрипциясен билгеләгез. (2 балл)

- а) [сәгать]
- ә) [сәгәть]
- б) [сәғәт]
- в) [сәғат]

2. Басымы соңгы ижеккә төшмәгән сүзне билгеләгез. (2 балл)

- а) укыйм
- ә) укырмын
- б) укыдым
- в) укыган

3. Диалекталь сүзне билгеләгез. (2 балл)

- а) инсан
- ә) эшләпә
- б) бинт
- в) бидрә

4. Күп мәгънәле сүзне билгеләгез. (2 балл)

- а) итәк
- ә) шәл
- б) кульяулык
- в) күлмәк

5. Тамырдаш сүзләрне билгеләгез. (2 балл)

- а) күл, күлмәк
- ә) күз, күзлек
- б) бил, билге
- в) ел, елан

6. Юнәлеш килешендәге исемне билгеләгез. (2 балл)

Ананың балага биргән иң зур бүләге – тел. (Мәкаль).

- а) ананың

- ә) балага
- б) бүлөгә
- в) тел

7. Жөмлөдөгә сыйфатны билгеләгез. (2 балл)

Бер яхшы сүз мең күңелнең жәрәхәтен төзәтер. (Мәкаль).

- а) бер
- ә) яхшы
- б) күңелнең
- в) жәрәхәтен

8. Жөмләнең хәбәрен билгеләгез. (2 балл)

Акыллы сүз алтыннан кыйбат. (Мәкаль).

- а) акыллы
- ә) сүз
- б) алтыннан
- в) кыйбат

II. Теоретик бирем.

Төшөп калган сүзләрне языгыз. (5 балл)

Тартыкка тәмамланган ижек – _____ ижек. [б], [в], [з]
– _____ яңгырау тартыклар. Тамыр һәм _____ кушымча
– сүзнең нигезе. Күп мәгънәле сүзләрнең туры һәм
мәгънәләре була. *Китте* – _____ үткән заман хикәя фигыль.

III. Гамәли-ижади бирем.

1. Текстны татар теленә тәржемә итегез. (10 балл)

Пришла морозная зима. В воздухе закружились первые снежинки. Тёплым одеялом укрыли они холодную землю. Зелёные ели наденут белые шубки. Детям большая радость!

2. Мәкальне укыгыз, биремнәрне башкарыгыз.

Тырышкан табар, ташка кадак кагар. (Мәкаль)

2.1. Тартыклар чиратлашуы күзәтелгән сүзләрне языгыз. (2 балл)

2.2. Ясалма сүзне языгыз. (1 балл)

2.3. *Кадак* сүзен килешләр белән төрлөндереп языгыз. (2 балл)

2.4. *Табар* фигыленең заманын, зат-сан белән төрлөнешен языгыз.

(4 балл)

3. Сөз мәкальне ничек аңлайсыз? Шуңа хакта 8 жөмлө языгыз. (15 балл)